

**EESTI HARIDUS- JA TEADUSMINISTEERIUMI JA EESTI
KULTUURIMINISTEERIUMI NING SOOME HARIDUSMINISTEERIUMI ESINDAJATE
LÄBIRÄÄKIMISTE PROTOKOLL**

Tartus leidsid 30.-31.05.2005 aset Eesti Vabariigi Haridus- ja Teadusministeeriumi ja Eesti Vabariigi Kultuuriministeeriumi ning Soome Vabariigi Haridusministeeriumi (edaspidi ka Pooled) esindajate läbirääkimised Eesti ja Soome kultuuri- ja hariduskoostöö teemal. Läbirääkimised tuginesid Eesti Vabariigi ja Soome Vabariigi vahel 1. detsembril 1937. aastal allkirjastatud vaimse koostöö konventsioonile, mille kehtivusaeg ja rakendamine on kinnitatud 5. veebruaril 1992 nootide vahetamisega riikide vahel.

Läbirääkimistel osalesid Soome poolt:

Haridusministeeriumist
Kristian Slotte, välissuhete osakonna juhataja
Anne Päckilä, ministeeriuminõunik
Sari Wessman, rahvusvahelise vahetuse sekretär

Soome Suursaatkonnast Tallinnas
Ilmi Villacis, pressi- ja kultuurinõunik

Läbirääkimistel osalesid Eesti poolt:

Haridus- ja Teadusministeeriumist
Madis Lepajõe, noorte ja välissuhete asekanstler
Margus Haidak, välissuhete osakonna juhataja
Katrín Uind, välissuhete talituse peaekspert

Kultuuriministeeriumist
Reet Mikkel, asekanstler
Reet Remmel, välissuhete osakonna juhataja
Madis Järv, välissuhete osakonna nõunik

Eesti Instituudist Soomes
Miká Keränen, juhataja

Tartu Ülikooli Paul Ariste Keskusest
Tõnu Seilenthal, Hõimurahvaste programmi nõukogu esimees

Läbirääkimistel arutati mõlemaid pooli huvitavaid aktuaalseid kultuuri- ja haridusala küsimusi ning perspektiive.

1. Eesti ja Soome Euroopa Liidus

Seoses Eesti astumisega Euroopa Liidu liikmeks mais 2004 peavad pooled oluliseks Eesti ja Soome koostöö jätkumist nii kahepoolselt kui ka osana Euroopa Liidu regionaalkoostööst, sh Põhjamõõtmte tegevustes.

Pooled arutasid 2003. aastal koostatud Jaak Jõerüüdi ja Esko Ollila raportit "Eesti ja Soome Euroopa Liidus", samuti juba tehtut raportit soovitude rakendamisel, ja tõdesid, et Eesti-Soome koostöö Euroopa Liiduga seotud küsimustes on olnud tulemuslik.

Alates 1996. aastast on Soome ja Eesti teinud piiriülest koostööd ELi programmi INTERREG raames. Aastatel 2000-2006 läbiviidav INTERREG III A laienes pärast Eesti astumist Euroopa Liitu Lõuna-Soome ja Eesti ühisprogrammiks.

Pooled kasutavad ka edaspidi ELi haridus-, teadus-, kultuuri- ja noorsooprogrammide pakutavaid koostöövõimalusi. Eesti pool märgib, et Soome kogemus ELi programmide haldamisel ja täitmisel on olnud Eestile väga kasulik.

Soome Haridusministeerium on toetanud Eestit ekspertabiga ELi tõukefondide haldamise ettevalmistamisel, samuti programmdokumentide ja valdkondade valiku kujundamisel. Soome eeskujuna on kasutatud mitmete projektide kavandamisel (nt doktorikoolide kontseptsioon).

Eesti ja Soome jätkavad koostööd ELi teadusprogrammide raames. 2005. märtsis Helsingis toimunud seminaril arutati ühiselt 7. raamprogrammiga seotud teemasid, keskendudes teaduse rahastamis põhimõtetele ja teadlaste mobiilsusele.

Arvestades, et 2011. aastal saavad Euroopa kultuuripealinnadeks üks Eesti ja üks Soome linn, peavad pooled oluliseks, et Eesti ja Soome juba alustatud koostöö kultuuripealinnade programmi ettevalmistamisel jätkuks.

Eesti ja Soome pööravad jätkuvalt tähelepanu koostööle autoriõiguste küsimustes ning piraatlusevastases tegevuses.

2. Koostöö Põhjamaade Ministrite Nõukoguga

Põhjamaade Ministrite Nõukogu avas 2004. aastal koostööks lähialadega uue stipendiumiprogrammi Nordplus Neighbour, mis toetab haridus- ja teadusasutuste ning mittetulundusühingute koostöövõrgustikke. Programm rahastab ühisprojekte, kus neljast partnerist vähemalt kaks on Balti riikidest ja/või Loode-Venemaalt.

Märtsis 2004 kirjutasid Balti- ja Põhjamaade haridus- ja teadusministrid alla ühise haridus- ja teadusruumi loomise deklaratsioonile. Pooled toetavad algatust, kuna see aitab veelgi suurendada kahe riigi õpilaste, üliõpilaste, teadurite ja praktikantide liikuvust ning vahetust.

Põhjamaade Ministrite Nõukogu alluvuses tegutseva Põhjamaade Teadusnõukogu NordForsk kaudu toetatakse muuhulgas Põhja- ja Baltimaade vahelist teadurite koolitust. Eesti osaleb Balti riikide esindajana NordForski juhatuses vaatlejana.

Kultuurikoostööd on pooled teinud eri valdkondades, muuhulgas:

- 1) projekti Industrial Heritage Platform raames
- 2) Põhjamaade stipendiumi- ja kultuuriprogrammide kaudu: programm Sleipnir (noorte kunstnike reisistipendiumid), toetus Põhjamaade ilukirjanduse tõlkimiseks, riigiametnike ja omavalitsustöötajate koolituseks ja praktikaks ettenähtud stipendiumiprogramm
- 3) Põhjamaade Kultuurifondi toetuste abil Põhja- ja Baltimaade kultuuriprojektidele

3. Koostöö rahvusvahelistes organisatsioonides

3.1. UNESCO

Eesti pool tutvustas oma tegevusplaane seoses Eesti, Läti ja Leedu laulu- ja tantsupidude traditsiooni arvamisega UNESCO vaimse pärandi nimekirja 2003. aastal.

Eesti ja Soome jätkavad UNESCO raames nii rahvusvahelist kui ka regionaalset koostööd ning edendavad omavahelist infovahetust organisatsiooni raames.

3.2. Euroopa Nõukogu

Eesti ja Soome jätkavad koostööd Euroopa Nõukogus nii rahvusvahelisel kui ka regionaalsel tasandil ja edendavad omavahelist infovahetust organisatsiooni tegevust puudutavates küsimustes.

3.3. OECD

Eesti kuulub vaatejaliikmena OECD (Majandusliku Koostöö ja Arengu Organisatsiooni) hariduskomiteesse alates 2003. aastast. Osalemine OECD hariduskomitee töös võimaldab võrrelda eri riikide hariduspoliitilisi suundumusi ning kasutada saadud teavet paremate poliitiliste otsuste tegemisel.

3.4. Läänemeremaade Nõukogu

Eesti ja Soome jätkavad koostööd Läänemeremaade kultuuriministrite konverentside raames, samuti Läänemeremaade Nõukogu läbiviidavates ARS BALTICA ja kultuuripärandi alastes projektides.

Eesti ja Soome on aktiivselt osa võtnud Läänemeremaade noorsootöörühma tegevusest ja järgmise tööperioodi ettevalmistamisest, arvestades 2004. aastal läbiviidud hindamise tulemusi.

Koos teiste Läänemeremaade Nõukogu liikmesriikide ja Euroopa Liidu komisjoniga on Eesti ja Soome alates 2002. aastast viinud ellu Põhja eDimensiooni tegevusprogrammi (Northern eDimension Action Plan, NeDap). Programm sisaldab mh. IT- oskuste arendamist, kaugõppe edendamist ja Interneti arendamisega seonduvaid ühisuuringuid.

4. Kultuuriinstituudid ja sõprusühingud

Pooled tõdesid rahuloluga, et kultuuriinstitiutide tegevus on olnud igati edukas. Eesti Instituut on alates asutamisest 1995. aastal tegutsenud tulemuslikult eesti kultuuri tutvustamisel Soomes. Eesti Instituut teeb koostööd Tuglase Seltsiga ja Eesti Seltside Liiduga Soomes.

Soome Instituut Tallinnas on võitnud Eesti kultuuriavalikkuse seas üha kindlama koha. Instituut jätkab oma tegevuse laiendamist lisaks Tallinnale ja Tartule (kus asub instituudi filiaal) ka Eesti teistesse piirkondadesse ja pöörab senisest enam tähelepanu noortetöele.

Pooled jätkavad instituutide tegevuse toetamist.

Pooled tõdesid, et sõprusühingute tegevusel on oluline koht mõlema maa tutvustamisel ajalugu, ühiskonda ja majandust käsitlevate loengusarjade, keele- ja kirjanduskursuste ning kultuurireiside jms abil, samuti inimestevaheliste kontaktide süvendamisel.

5. Hariduskoostöö

5.1. Ametkondadevaheline koostöö

Pooled soovivad jätkata kogemuste ja teabevahetuse ning koolituse eesmärgil ametnike vahetust ja vastastikusi visiite.

Eesti ja Soome jätkavad koostööd õppekavade arendamisel. Esitati ülevaade hariduskoostööst.

5.2. Keeleõpe

Pooled edendavad teineteise keelte õpetamist koolides kõikidel astmetel. Erilist tähelepanu pööratakse vastavalt soome ja eesti keele õpetajate ettevalmistuse tagamisele ja arendamisele ning õpetajate täienduskoolitusele.

6. Kõrgkoolidevaheline ja teaduskoostöö

Pooled tõdesid, et kõrgkoolide koostöö on arenenud hästi nii Soome ja Eesti kõrgkoolide koostöölepingute kui ka Euroopa Liidu haridusprogrammide raames. Mitmekülgset on arenenud Soome rakenduslike kõrgkoolide koostöö Eesti kõrgkoolide ja muude õppeasutustega.

Teaduskoostöös on suurenenud kõrgkoolide osa, samuti koostöö Soome Akadeemia, Eesti Teaduste Akadeemia ja Eesti Teadusfondi vahel ning Soome Teadus- ja Tehnoloogiapoliitika Nõukogu ning Eesti Teadus- ja Arendusnõukogu vahel.

Jaanuaris 2004 toimunud Eesti ja Soome haridusministrite kohtumisel arutati poolte teadus- ja arenduskoostööd. Süstemaatilise koostöö käivitamiseks loodi töörühm ülesandega arendada koostööd tippkeskuste, doktorikoolide, elektrooniliste teadusraamatukogude jt vahel.

Mais 2004 Helsingis peetud Soome Teadus- ja Tehnoloogiapoliitika Nõukogu ning Eesti Teadus- ja Arendusnõukogu esimesel ühisistungil tõdeti, et hariduse ja teaduse ning tehnoloogia ja innovatsiooni vallas on pooltel mitmeid perspektiivikaid ja olulisi koostööprojekte. Lepiti kokku, et koostööd tehakse järgmistes valdkondades: teaduse tippkeskuste arendamine, teadurite koolitus, ühised teadusuuringud, teadusraamatukogud, ühine teaduse hindamise metodoloogia, arvutiteadus, teadus- ja arendustegevuse rahastamine jm. Jaanuaris 2005 kohtus koostöö arendamiseks loodud töörühm Tallinnas. Rühm töötab kuni 2005. aasta lõpuni. Eesti-soome konverents Moving Towards Innovation-based Economy: ICT, Biotech and Wood-processing Clusters toimub Tallinnas 2005. aasta sügisel.

6.1. Soome ja eesti keele akadeemiline õpe

Haridus- ja Teadusministeerium toetab Tartu Ülikooli soome keele ja kultuuri professuuri avamist alates 1. septembrist 2006. Soome keelt ja kultuuri on olnud võimalik õppida Tallinna

Pedagoogikaülikoolis (alates 2005. aasta maist Tallinna Ülikool) ja Tartu Ülikoolis, viimases alates 2002. aastast omaette erialana ka magistri- ja doktoriõppes.

Soome (CIMO) on lähetanud soome keele ja kultuuri lektoreid Tallinna alates 1988. ja Tartusse alates 1989. aastast. Soome pool toetab ka edaspidi soome keele ja kultuuri õpetamist Tartu Ülikoolis ja Tallinna Ülikoolis. Eesti pool jätkab soome keele ja kultuuri õpetamise toetamist.

Lisaks õppejõudude saatmisele pakub Soome pool Tallinna ja Tartu ülikoolidele ka muud toetust, nagu soome teadurite ja õppejõudude koolitusvisiite, stipendiumi- ja praktikaprogramme ning suvekursusi, raamatute ja ajakirjanduse tellimisvõimalust, regulaarseid lektorite kohtumisi ning ekspertabi näiteks õppejõudude valikul.

Eesti on vastavalt ülikoolidevahelistele lepingutele lähetanud külalislektoreid Helsingi, Turu, Jyväskylä, Oulu, Tampere, Joensuu ja Vaasa ülikooli. Alates 2004. aasta sügisest töötab Helsingi ülikoolis Eestist kaks külalislektorit ning üks külalisprofessor eesti keele ja kultuuri alal.

Haridus- ja Teadusministeerium on alates 2002. aastast toetanud eesti keele õpetamist väljaspool Eestit, andes ülikoolidele võimaluse taotleda õppevaratoetust. Soome ülikoolidest on selle aja jooksul toetust saanud Helsingi, Joensuu, Oulu, Tampere ja Turu ülikool.

6.2. Stipendiumid

Pooled tõdesid, et Soome stipendiumiprogrammid on edukad. Baltimaade üliõpilased võivad taotleda stipendiume õpinguteks Soome kõrgkoolides CIMO Fellowship-programmist. Baltia-75 stipendiumiprogramm on lõppenud.

2003. aastal Haridus- ja Teadusministeeriumi ning Sihtasutuse Archimedes algatatud riikliku Kristjan Jaagu stipendiumiprogrammiga toetatakse Eesti magistri- ja doktoriõppe üliõpilaste õpinguid välisülikoolides ning üliõpilaste ja õppejõudude õppe- ja teadustööga seotud välislähetusi.

7. Kultuurikoostöö

Kunsti ja kultuuri vallas on Eesti ja Soome koostöö muutunud veelgi tihedamaks. Pooled soodustavad jätkuvalt kahe maa kultuuri- ja kunstiasutuste, organisatsioonide ja üksikisikute vahelist koostööd.

Kuigi kontaktid muude riikide ja rahvusvaheliste organisatsioonidega on tihenened, on Eesti ja Soome kahepoolne kultuurikoostöö mõlemale poolele endiselt tähtis. Koostöö tugineb edaspidigi otsekontaktidele üksikisikute, ühiskondlike organisatsioonide ja ühenduste (sõprusühingud, erialaorganisatsioonid, laulukoorid, kogudused jne) ning omavalitsuste vahel.

Pooled kinnitasid soovi jätkata koostööd eri kultuurivaldkondades ja konkreetsete ühisprojektide läbiviimist.

7.1. Muusika

Pooled toetavad vastastikust osavõttu teise poole muusikafestivalidest, ooperi- ja kontserdiprojektidest, sealhulgas ka koostööd Eesti Kontserdi ja Helsingi Festivali ning Tartu

Vanemuise teatri ja Savonlinna ooperifestivali vahel, samuti Eesti Rahvusooperi "Estonia" ja Soome Rahvusooperi ning Tampere Ooperiühingu vahel.

Pooled edendavad teise poole muusika tutvustamist omal maal ning toetavad Eesti ja Soome muusika teabekeskuste koostööd.

7.2. Teater

Pooled tihendavad koostööd Eesti ja Soome suuremate festivalikeskuste vahel ning soodustavad teatrite vastastikust osavõttu teisel maa toimuvatest teatrifestivalidest (Baltoscandal, Tampere teatrifestival jne), samuti kriitikute vahetust.

Pooled märkisid, et Eesti Näitemänguagentuuri ja Soome Näytelmäkulma koostöö on olnud viljakas (ühiseminarid, kontaktide vahendamine Skandinaavia ja muude Euroopa autorikaitseorganisatsioonidega, eesti näitekirjanduse tutvustamine Soomes ja vastupidi) ning toetavad selle jätkamist.

Pooled soodustavad teatritevahelist loomingulist koostööd (lavastajate, näitlejate ja kunstnike vahetust), samuti teatrikõrgkoolide sidemeid.

7.3. Film

Pooled märkisid rahuldusega, et Eesti-Soome filmitootjate koostöö on viimastel aastatel olnud tulemuslik. Pooled peavad vajalikuks süvendada koostööd filmi- ja muu audiovisuaalse toodangu alal, lähtudes Eurimage'i ja Euroopa Liidu audiovisuaalprogrammides sisalduvatest võimalustest.

Pooled tutvustavad oma uusi filme naabermaa vaatajatele filmifestivalidel ja muudel vastavatel üritustel.

7.4. Kunst, arhitektuur

Pooled tõdesid rahuldusega, et Eesti ja Soome kunstnike, arhitektide ja nende kutseorganisatsioonide, muuseumide, galeriide, kunstikeskuste ning õppeasutuste vahel on head otsekontaktid ja koostöö näituste, õpitubade jms korraldamisel ning spetsialistide vahetamisel. Kunstnikevahelisi isiklikke kontakte ja koostööd on soodustanud osalemine Läänemeremaade külalisateljeede võrgustiku Baltic Sea Residency Network tegevuses.

Pooled aitavad igati kaasa kunstialase koostöö edasisele süvendamisele.

Pooled edendavad ühiselt Põhjamaade ja Euroopa Liidu kultuuriprogrammide raames läbiviidavaid kunsti- ning arhitektuuriprojekte.

Ühtlasi rõhutavad pooled soovi ja vajadust jätkata kahepoolset koostööd, sealhulgas ühisnäituste korraldamist – Eesti ja Soome arhitektuurimuuseumide koostöös valmib näitus "Eesti ja Soome arhitektuurisuhted läbi sajandite", mis avatakse 2005. aasta suvel Tallinnas, seoses Eesti Kunstimuuseumi uue hoone KUMU valmimisega (projekti autor Soome arhitekt Pekka Vapaavuori) korraldatakse aga Eesti-Soome ühisnäitus "Skaalanihe", millega KUMU 2006. aasta alguses avatakse.

Pooled toetavad kunstialaste ühisprojektide korraldamist.

7.5. Kirjandus

Pooled märkisid ära Eesti ja Soome kirjandusringkondade pikaajalist viljakat koostööd, mis viimasel ajal on veelgi laiinenud ja tugevnenud. Eesti pool tõdes rahuldusega, et Soomes on juba välja antud A. H. Tammsaare romaani "Tõde ja õigus" esimesed kaks osa, Eestis aga ilmus Aleksis Kivi "Seitsme venna" uus tõlge.

Seoses "Noor-Eesti" liikumise 100. aastapäeva (2005) ja Eesti-Soome kultuurisilla ühe alusepanija Friedebert Tuglase 120. sünniaastapäevaga (2006) on kavas korraldada ürituste sari "Eesti kultuurisild Euroopasse (Noor-Eesti 100, Friedebert Tuglas 120)", mille raames on plaanis korraldada kunstinäitus "Noor-Eesti ja Ahvenamaa" Tallinnas ja Maarianhaminas, samuti teaduslik konverents.

Pooled edendavad kirjanike, tõlkijate, kriitikute ja nende kutseorganisatsioonide kontakte ja infovahetust ning ühisürituste (seminarid, kirjanduslikud matineed jne) korraldamist.

7.6. Raamatukogud

Pooled tõdesid, et Eesti ja Soome teadus- ja rahvaraamatukogude vaheline koostöö on hästi edenenud. Kontakte on nii riiklikul kui ka kohalikul tasandil, korraldatakse mitmesuguseid ühisseminare ja muid koolitusprojekte. Pooled avaldasid lootust, et nimetatud suhted arenevad vastavalt kasvavatele vajadustele.

Rahuldusega märgiti, et Eesti Rahvusraamatukogus tegutseb 2001. aastal avatud Soome saal, mille kogude täiendamises ja mitmesuguste ürituste korraldamises osalevad ka Soome Instituut, Soome Suursaatkond ja Soome Haridusministeerium.

Eesti ja Soome jätkavad Helsingis tegutseva Balti raamatukogu toetamist, aidates eelkõige soetada uudiskirjandust.

7.7. Rahvakultuur ja vähemusrahvuste kultuurid

Pooled avaldasid rahulolu rahvakultuuri alal jätkuva koostöö üle, mille aluseks on 1989. aastal sõlmitud ja 2000. aastal laiendatud koostöölepingud mitmete Eesti ja Soome rahvakultuuri vallas tegutsevate organisatsioonide vahel.

Pooled toetavad koostöö arendamist rahvakultuuri alal, vastastikust osalemist folkloorifestivalidel, hõimupäevadel, samuti ka rahvakultuurialastel ühisseminaridel ning -kursustel mõlemas riigis. Jätkatakse Eesti-Soome laulu- ja tantsupidude korraldamist (tantsupidu Tartus 2005. aasta juulis, laulupidu Poris 2007. aasta juulis).

Eesti pool tutvustas Eesti ingerisoomi kogukonna tegevust, kes esimese Eesti vähemusrahvusena on 2004. aastal saanud kultuuriautonoomia vastavalt 1993. aastal vastuvõetud Vähemusrahvuste Kultuuriautonoomia Seadusele. Eesti pool on huvitatud edasisest koostööst vähemusrahvuste kultuuripoliitika vallas.

7.8. Muuseumid ja arhiivid

Pooled edendavad kahe maa muuseumide, arhiivide ja muinsuskaitseinstituutide vahelist koostööd, kaasa arvatud spetsialistide ja näituste vahetust jne. Koostöö toimub asutustevaheliste läbirääkimiste alusel. Pooled toetavad ka valdkonna kesksete organisatsioonide (Soome Muuseumiamet, Eesti Muuseumiõukogu, ICOM jm) koostööd ja spetsialistide osavõttu Eestis või Soomes toimuvatest rahvusvahelistest konverentsidest.

Eesti ja Soome teevad koostööd Läänemeremaade kultuuriministeeriumide nimetatud esindajatest moodustatud seirerühmas (Monitoring Group on Heritage Co-operation), kus nad jagavad vastutust tegevusliini Sustainable Historic Towns eest.

8. Kehakultuuri- ja spordialane koostöö

Pooled tõdesid, et Eesti ja Soome maakondade ja läänide uurimis- ja koolituskeskuste, kehakultuuriorganisatsioonide ning spordialaliitude ja -klubide vahel on välja kujunenud mitmekülgne koostöö, mida nimetatud instituutid teevad iseseisvalt. Ühtlasi on pooled huvitatud kehakultuuri eest vastutavate ministeeriumide vastavate osakondade koostöö jätkamisest.

9. Koostöö noortevaldkonnas

Pooled tõdesid, et koostöö noortevaldkonnas on olnud väga hea. Poolte esindajad on igal aastal leppinud kokku järgmise aasta koostööplaanides. Eesti-Soome noorsootöö koostöörühma 11. koosolek toimus detsembris 2004.

Eesti ja Soome maakondade ja läänide koostöö noorsooprobleemide alal on olnud elav ja tulemuslik. Märkimist väärib eriti Eesti, Vene ja Soome kolmepoolne koostöö noorte keskkonnakasvatuse ja ning narkoprobleemide ennetamise vallas.

Juunis 2004 kirjutasid Eesti haridus- ja teadusminister Toivo Maimets ning Soome kultuuriminister Tanja Karpela alla Eesti-Soome koostöö kokkuleppele Kloogaranna Noortelaagri arendamiseks aastatel 2004-2006. Eesmärk on arendada välja toimiv noorsootöötajate koolituskeskus ning Eesti-Soome laste ja noorte kultuuri- ja loovtöökeskus.

10. Kolmepoolne koostöö Soome, Eesti ja Ungari vahel ning koostöö soome-ugri rahvastega

Pooled andsid ülevaate tööst Venemaa soome-ugri rahvaste ja nende kultuuride toetamiseks. Tõdeti, et Tallinnas 2004. aasta augustis toimunud Soome-Ugri Rahvaste IV Maailmakongress aitas kaasa Venemaal elavate soome-ugri rahvaste olukorra ja probleemide teadvustamisele rahvusvahelisel tasandil. Kongress andis ühtlasi impulsi kolmepoolse ekspertide tasemel kohtumisele Budapestis 2005. aasta märtsis. Järgnevalt on kavas korraldada Eesti, Soome ja Ungari kultuuri- ja haridusministrite kohtumine.

Pooled rõhutasid, et kõigi kolme soome-ugri riigi – Eesti, Soome ja Ungari – kuulumine ELi avab uusi võimalusi Venemaa soome-ugri rahvaste ja nende kultuuride toetamiseks, kasutades ELi vahendeid ja struktuure.

11. Protokollide rakendamine ja seire

Pooled kinnitasid soovi veelgi tihendada koostööd ministeeriumide spetsialistide vahel teabevahetuse, õppevisiitide jms vormis. Pooled ergutasid eesti ja soome haridus- ja kultuurialal tegutsejaid sõlmima otsekontakte.

Otsustati, et käesolev protokoll on jõus seni, kuni Eesti või Soome ei tee ettepanekut uuendada kogu protokollide või mingit selle osa.

Käesolev protokoll ei ole takistuseks 1. detsembril 1937. aastal sõlmitud Eesti ja Soome vaimse koostöö konventsioonil põhinevate muude koostööprojektide läbiviimisele, milles lepitakse kokku kummagi poole vastavate ametkondade, institutsioonide ja ühenduste vahel.

Pooled peavad tähtsaks ülalnimetatud konventsiooni sõlmimise 70. aastapäeva ühist tähistamist 2007. aastal.

Käesolev protokoll on koostatud kolmes identses eksemplaris, millest kaks on eesti ja üks soome keeles.

Tartus, 31. mail 2005

Eesti Haridus- ja Teadusministeeriumi poolt
Madis Lepajõe

Eesti Kultuuriministeeriumi poolt
Reet Mikkil

Soome Haridusministeeriumi poolt
Kristian Slotte